

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

05 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Victor Boico, Nadejda Toma,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ungheni, sediul central din 07 septembrie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2018, declarate de către inculpatul Bolișoi Andrian și de către avocatul Lazur Irina în numele inculpatului Colța Alexandru, în cauza penală în privința inculpaților

Bolișoi Andrian XXX, născut la XXX,
originar și domiciliat în XXX;

Colța Alexandru XXX, născut la XXX,
originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 04.07.2018 – 07.09.2018;

2. Instanța de apel: 27.09.2018 – 13.11.2018;

3. Instanța de recurs: 21.02.2019 – 05.06.2019.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni, sediul central din 07 septembrie 2018, au fost recunoscuți vinovați și condamnați, cu aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală:

- Bolișoi Andrian în baza art.287 alin.(3) Cod penal, la 2 ani și 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori și în baza art.145 alin.(1) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa de 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori.

Conform art.85 alin.(1) Cod penal, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată pedeapsa neexecutată fixată prin sentința Judecătoriei Ungheni din 08.12.2017, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 7 ani și 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori.

- Colța Alexandru în baza art.287 alin.(2) Cod penal, la 2 ani și 3 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și în baza art.208 alin.(1) Cod penal la 2 ani și 3 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.85 alin.(1) Cod penal, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată pedeapsa neexecutată fixată prin sentința Judecătoriei Ungheni din 08.12.2017, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani, 6 luni și 12 zile închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de către Șchendra Sergiu a fost admisă, fiind dispusă încasarea în mod solidar din contul lui Bolișoi Andrian și Colța Alexandru în beneficiul acestuia a prejudiciului material – cheltuieli de asistență juridică în mărime de 3000 lei și a prejudiciului moral în mărime de 20000 lei, în total 23000 lei.

Acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate Șchendra Valeriu a fost admisă, fiind dispusă încasarea în mod solidar din contul lui Bolișoi Andrian și mama acestuia Șchendra Valentina în beneficiul lui Șchendra Valeriu a cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 13000 lei, a prejudiciului material în mărime de 25674 lei și a prejudiciului moral în mărime de 100000 lei, în total 138674 lei.

A fost dispusă încasarea, în mod solidar, din contul inculpaților Bolișoi Andrian și Colța Alexandru în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 15714 lei.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că *Bolișoi Andrian*, la data de 01 aprilie 2018, în jurul orei 14.00, aflându-se în XXX în apropierea gospodăriei cet. Grivnean Maria, de comun acord cu Colța Alexandru, ambii fiind în stare de ebrietate alcoolică, încâlcind grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate au inițiat un conflict cu Șchendra Sergiu numindu-l cu cuvinte necenzurate. Colța Alexandru a început să se îmbrâncească cu Șchendra Sergiu, iar Bolișoi Andrian având în mână o bucată de metal a încercat să îi aplice o lovitură, însă Șchendra Serghei a fugit în curte, inculpații continuând să îl numească cu cuvinte necenzurate, aruncând cu bolovani în el, după care au plecat la domiciliul lui Colța Alexandru.

Prin acțiunile sale intenționate Bolișoi Andrian a săvârșit cu bună știință infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(3) Cod penal - huliganismul, adică acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.

Tot el, la data de 01 aprilie 2018, aproximativ ora 14.50, aflându-se în XXX, la poarta lui Colța Valeriu și fiind în stare de ebrietate alcoolică, în cadrul conflictului inițiat de frații Șchendra Serghei și Vasile, și în timp ce se îmbrâncea cu Șchendra Vasile având asupra sa un cuțit de bucătărie i-a aplicata ultimului o lovitură cu cuțitul în regiune gâtului în rezultatul căreia, Șchendra Vasile a decedat pe loc.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Bolișoi Andrian, a săvârșit cu bună știință infracțiunea prevăzută de art.145 alin.(1) Cod penal - omorul intenționat, adică omorul unei persoane.

Colța Alexandru, la data de 01 aprilie 2018, în jurul orei 14.00, aflându-se în XXX în apropierea gospodăriei cet. Grivnean Maria, de comun acord cu Bolișoi Andrian, încâlcind grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, au inițiat un conflict cu Șchendra Sergiu numindu-l cu cuvinte necenzurate. Colța Alexandru a început să se îmbrâncească cu Șchendra Sergiu, iar Bolișoi Andrian având în mână un par a încercat să îi aplice o lovitură, însă Șchendra Sergiu a fugit în curte, inculpații continuând să îl numească cu cuvinte necenzurate, aruncând cu pietre în Șchendra Sergiu, după care au plecat la domiciliul lui Colța

Alexandru.

Prin acțiunile sale intenționate, Colța Alexandru a săvârșit cu bună știință infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(2) Cod penal - huliganismul, adică acțiunile oare încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșite de două sau mai multe persoane.

Tot el, cunoscând cu certitudine că Bolișoi Andrian nu are vârsta de 18 ani, la 01 aprilie 2018, în jurul orei 14.00, în cadrul conflictului cu Șchendra Sergiu 1-a atras pe Bolișoi Andrian la săvârșirea infracțiunii de huliganism, iar la momentul când Bolișoi Andrian arunca cu pietre în gospodăria lui Șchendra Sergiu, nu l-a împiedicat să continue acțiunile ilegale, ba dimpotrivă, l-a determinat să continue și să îl numească pe Șchendra Sergiu cu cuvinte necenzurate, prin faptul că și el a început să arunce cu pietre în Șchendra Sergiu, care se afla în gospodăria sa și să îl numească cu cuvinte necenzurate.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Colța Alexandru a săvârșit cu bună știință infracțiunea prevăzută de art.208 alin.(1) Cod penal - atragerea minorilor la activitatea criminală sau instigarea lor la comiterea infracțiunilor săvârșită de către o persoană care a împlinit vârsta de 18 ani.

3. La data de 12 septembrie 2018, împotriva sentinței a declarat apeluri avocatul Certin Taisia în numele succesorului părții vătămate Șchendra Valeriu și părții vătămate Șchendra Sergiu, solicitând casarea acesteia în parte prejudiciului moral, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunea civilă să fie admisă integral, și anume să fie dispusă încasarea din contul lui Bolișoi Andrian în beneficiul succesorului părții vătămate Șchendra Valeriu a prejudiciului moral în mărime de 500000 lei, precum și încasarea în mod solidar din contul inculpaților în beneficiul părții vătămate Șchendra Sergiu a prejudiciului moral în mărime de 100000 lei, invocând că pentru serviciile funerare ale fratelui său Șchendra Valeriu a suportat cheltuieli ce constituie o sumă considerabilă, însă din necunoștință de cauză, nu a păstrat toate bonurile; - instanța neîntemeiat a micșorat quantumul prejudiciul moral; - impactul psihologic asupra lui Șchendra Valeriu a fost foarte puternic; - instanța a soluționat greșit acțiunea civilă și în partea ce îl vizează pe Șchendra Sergiu, or, deși prin concluziile raportului de expertiză au fost stabilite vătămări corporale neînsemnate, acest fapt nu exclude senzațiile de durere fizică pe care le-a suportat atât în momentul aplicării loviturilor cât și ulterior; - instanța nu a luat în considerare impactul psihologic pe care l-a avut asupra părții vătămate decesul fratelui acestuia Șchendra Vasile, sentimentului de vinovăție că nu a reușit să îl salveze.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2018, apelurile declarate de către avocatul Certin Taisia în numele succesorului părții vătămate Șchendra Valeriu și părții vătămate Șchendra Sergiu au fost admise, inclusiv din alte motive, casată sentința în latura penală și civilă, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Bolișoi Andrian, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(1) Cod penal, a fost condamnat, cu aplicarea prevederilor art.70 alin.(3) și 79 Cod Penal, și art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, la 4 ani și 10 luni închisoare, iar pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal a fost condamnat, cu aplicarea prevederilor art.70 alin.(3) și 79 Cod penal, și art.364¹

alin.(8) Cod de procedură penală, la 2 ani și 2 luni închisoare.

Conform art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor stabilite, i-a fost aplicată pedeapsa definitivă de 6 ani și 8 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar pentru minori.

Conform art.85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința judecătoreiei Ungheni din 08.12.2017 și i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori.

Colța Alexandru, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.208 alin.(1) și art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, a fost condamnat, cu aplicarea prevederilor art.70 alin.(3¹) Cod penal și art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, la câte 2 ani și 2 luni închisoare pentru fiecare infracțiune.

Conform art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor stabilite, i-a fost aplicată pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința judecătoreiei Ungheni din 08.12.2017, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani și 6 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost dispusă încasarea de la Bolișoi Andrian în beneficiul succesorului părții vătămate Schendrea Valeriu a prejudiciului moral în mărime de 300000 lei și a prejudiciului material în mărime de 25674 lei.

A fost dispusă încasarea de la Bolișoi Andrian în beneficiul lui Schendrea Sergiu a prejudiciului moral în mărime de 20000 lei.

A fost dispusă încasarea de la Colța Alexandru în beneficiul lui Schendrea Sergiu a prejudiciului moral în mărime de 20000 lei.

A fost dispusă încasarea de la Bolișoi Andrian și Colța Alexandru în beneficiul succesorului părții vătămate Schendrea Valeriu a cheltuielilor de judecată în mărime de 10000 lei.

A fost dispusă încasarea, în mod solidar, de la Bolișoi Andrian și Colța Alexandru a cheltuielilor de judecată în mărime de 3000 lei.

Cererea procurorului privind încasarea de la Bolișoi Andrian și Colța Alexandru în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 15714 lei a fost respinsă.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

În motivarea soluției, instanța de apel a reținut că sentința a fost contestată doar în partea acțiunii civile.

Totuși, instanța a sesizat că, deși prima instanță a reținut în fapta inculpatului agravanta prevăzută la lit.b) alin.(2) al art.287 Cod penal, imputată acestuia prin actul de învinuire, inculpatul recunoscându-și vina în comiterea faptelor imputate, cauza fiind examinată conform procedurii simplificate, în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, a omis să o indice.

Prin urmare, în condițiile prevederilor art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, ținând cont de art.364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel a constatat că, Colța Alexandru, la data de 01 aprilie 2018, în jurul orei 14.00, aflându-se în XXX, în apropierea gospodăriei cet. Grivnean Maria, de comun acord cu Bolișoi Andrian, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, au inițiat un conflict cu Schendrea Sergiu, numindu-l cu cuvinte injurioase,

Colța Alexandru îmbrâncindu-l, iar Bolișoi Andrian încercând să îi aplice o lovitură cu un par, pe care îl avea în mână, însă Șchendra Serghei a fugit în curte, inculpații continuând să îl numească cu cuvinte injurioase aruncând cu pietre în el, după care au plecat la domiciliul lui Colța Alexandru.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Colța Alexandru a săvârșit cu bună știință infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal - huliganismul, adică acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșite de două sau mai multe persoane.

În privința inculpatului Bolișoi Andrian, instanța a stabilit că, prima instanță corect a încadrat acțiunile acestuia în prevederile art.287 alin.(3) și 145 alin.(1) Cod penal, cauza penală fiind examinată în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală.

La stabilirea categoriei și termenului pedepselor penale, instanța de apel având în vedere prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, care fac parte din categoria celor mai puțin grave, grave și deosebit grave, că circumstanțe agravante nu au fost reținute, iar drept circumstanțe atenuante au fost reținute căința sinceră și în privința inculpatului Bolișoi Andrian - vârsta minoratului la săvârșirea infracțiunii, că și-au recunoscut vina și au solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpaților, a conchis că corectarea acestora poate fi atinsă prin aplicare în privința lor a unor pedepse, inclusiv în condițiile prevăzute de art.84, 85 Cod penal, sub formă de 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori, în cazul inculpatului Bolișoi Andrian și de 4 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, în cazul inculpatului Colța Alexandru.

De asemenea, la stabilirea pedepsei închisorii, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.70 alin.(3) și (3¹) Cod penal, având în vedere că, la data săvârșirii infracțiunii, Bolișoi Andrian nu atinsese vârsta de 18 ani, iar Colța Alexandru, deși avea 18 ani, nu atinsese vârsta de 21 de ani.

Cu referire la acțiunile civile formulate de către partea vătămată Schendra Sergiu și succesorul părții vătămate Schendra Valeriu, instanța de apel, ținând cont de prevederile art.219 alin.(2) și 225 alin.(1)-(3) Cod de procedură penală și art.1422 și 1423 Cod civil, a conchis că acestea urmează a fi admise parțial, și anume să fie încasat de la Bolișoi Andrian: - în beneficiul succesorului părții vătămate Schendra Valeriu a prejudiciului moral în mărime de 300000 lei și a prejudiciului material în mărime de 25674 lei; - în beneficiul părții vătămate Schendra Sergiu a prejudiciului moral în mărime de 20000 lei; de la Colța Alexandru în beneficiul lui Schendra Sergiu a prejudiciului moral în mărime de 20000 lei; de la Bolișoi Andrian și Colța Alexandru în beneficiul succesorului părții vătămate Schendra Valeriu a cheltuielilor de judecată în mărime de 10000 lei și de la Bolișoi Andrian și Colța Alexandru, în mod solidar, a cheltuielilor de judecată în mărime de 3000 lei.

Instanța de apel a considerat aceste sume ca fiind echitabile și proporționale suferințelor fizice și psihice cauzate părților vătămate.

Complementar, în partea cheltuielilor judiciare solicitate de către procuror și dispuse spre încasare de către prima instanță, instanța de apel a considerat că cererea acuzatorului, dar și decizia instanței nu sunt întemeiate, or, în contextul prevederilor

art.227 alin.(1) și (2), 142 alin.(1) și 143 alin.(1) pct.1)-3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare suportate de către organul de urmărire penală pentru acumularea probatoriului necesar în vederea demonstrării vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunilor incriminate și înaintării învinuirii sunt puse pe seama statului.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești au declarat recursuri ordinare:

- la data de 08 februarie 2019, inculpatul Bolișoi Andrian care, fără a indica vreun temei din art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel în latura civilă, invocând că instanța eronat a soluționat chestiunea privind acțiunea civilă; - prejudiciul material și moral dispus spre încasare este exagerat, mama lui nefiind aptă financiar să le achite, precum nici el, deoarece, executând pedeapsa închisorii, nu poate munci;

- la data de 14 ianuarie 2019, avocatul Lazur Irina în numele inculpatului Colța Alexandru care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă acțiunea civilă, precum și să fie aplicată față de inculpat o pedeapsă mai blândă, pe motiv că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; - instanța a nu a dat deplină eficiență prevederilor art.61 și 75 Cod penal și i-a aplicat inculpatului o pedeapsă prea aspră; - instanța nu a ținut cont de faptul că inculpatul și-a recunoscut vina, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, că este minor, că a comis o infracțiune mai puțin gravă; - eronat a aplicat prevederile art.84 alin.(1) și 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală și greșit a conchis asupra unei pedepse de 2 ani și 2 luni închisoare, iar după aplicarea art.85 Cod penal – de 4 ani și 6 luni închisoare; - instanța de apel nu a motivat de ce consideră că pedeapsa sub formă de 4 ani și 6 luni închisoare este o pedeapsă echitabilă; - instanța eronat a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate Șchendra Sergiu a prejudiciului moral în mărime de 20000 lei; - necesitatea încasării anume a acestei sume nu a fost probată, precum nu a fost probată nici existența prejudiciului moral.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Bolișoi Andrian și de către avocatul Lazur Irina în numele inculpatului Colța Alexandru, în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursurilor ordinare, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanța de fond ori de apel.

Recurenții în recurs au invocat drept temeiuri de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând temeiurile invocate în raport cu motivele invocate, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare.

Colegiul reține că autorii recursurilor sunt de acord cu starea de fapt stabilită de către instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților, și

critică hotărârile instanțelor judecătorești numai referitor la pedeapsa aplicată și în latura civilă.

Instanța de recurs consideră că motivele invocate de către recurenți la acest capitol sunt lipsite de temei legal.

Cu referire la recursul declarat de către avocatul Lazur Irina în numele inculpatului Colța Alexandru în partea pedepsei penale, Colegiul penal relevă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Subsecvent, instanța de recurs reține că instanța de apel a dat deplină eficiență prevederilor art.61, 75, 84 alin.(1), 85 alin.(1) și 364¹ alin.(8) Cod penal, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, care fac parte din categoria celor mai puțin grave, de persoana inculpatului Colța Alexandru, că la data săvârșirii infracțiunii acesta avea vârsta de 18 ani, dar nu atinsese vârsta de 21 ani, că circumstanțe agravante nu au fost reținute, iar drept circumstanță atenuantă a fost luată în considerare căința sinceră, că și-a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, și corect a conchis că față de acesta urmează a fi aplicată pedeapsa definitivă de 4 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fiind o pedeapsă echitabilă și proporțională faptelor comise, stabilită în conformitate cu prevederile Codului penal și de procedură penală.

Cu referire la argumentul apărătorului, precum că instanța de apel, la stabilirea pedepsei, nu a avut în vedere că inculpatul este minor, Colegiul penal constată că aceste afirmații nu corespund adevărului.

Potrivit datelor de identitate, Colța Alexandru s-a născut la data de 24 martie 2000, infracțiunea fiind săvârșită la data de 01 aprilie 2018, adică atunci când acesta avea deja împliniți 18 ani.

Prin urmare, instanța de apel, la stabilirea termenului închisorii, corect a aplicat prevederile art.70 alin.(3¹) Cod de procedură penală, potrivit căruia, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime.

Cu referire la recursurile declarate de către inculpatul Bolișoi Andrian și de către avocatul Lazur Irina în numele inculpatului Colța Alexandru în partea ce vizează acțiunea civilă, Colegiul penal, reține că avocatul Lazur Irina în numele inculpatului Colța Alexandru a invocat, precum că nu a fost probată existența prejudiciului moral cauzat părții vătămate Șchendra Sergiu și prin urmare, eronat a fost dispusă încasarea din contul inculpatului a sumei de 20000 lei în contul prejudiciului moral, sumă care nici nu a fost probată.

În context, Colegiul penal precizează că potrivit art.219 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin repararea prejudiciului moral.

Consecvent, potrivit art.1422 alin.(1) și 1423 Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la repararea prejudiciului prin echivalent bănesc. Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Respectiv, având în vedere normele pre-citate, precum și acțiunile infracționale ale inculpatului față de partea vătămată Șchendra Sergiu, recunoscute de către inculpat și constatate de către instanță este indubitabil faptul existenței prejudiciului moral.

Cu referire la quantumul prejudiciilor morale contestate de către inculpați, Colegiul penal precizează că reieșind din prevederile art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, care prevede lista exhaustivă a temeiurilor pentru recurs, instanța de recurs nu are competența de a reaprecia quantumul acțiunii civile. Or, în recurs nu se poate solicita reactualizarea despăgubirilor convenite și stabilite de instanța de fond.

Având în vedere cele expuse, Colegiul penal concludă, vis-s-vis de criticile invocate în recursuri față de hotărârea instanței de apel, că acestea nu sunt întemeiate, or, decizia instanței de apel cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la emiterea soluției contestate, precum și motivele adoptării ei, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală, fiind o decizie bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

Având în vedere acest aspect, instanța de recurs își însușește în întregime alegațiile instanței de apel, redate succint la pct.4 al prezentei decizii și consideră că o expunere repetată asupra lor este inutilă, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza *Albert vs România din 16.02.2010*, în pct.37 al Hotărârii a statuat că, dacă art.6 § 1 din Convenția EDO obligă instanțele să își motiveze deciziile, acesta nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, 19.04.1994*). Cu toate acestea, noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o

instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale și să nu se fi mulțumit să confirme pur și simplu concluziile unei instanțe inferioare (*Helle împotriva Finlandei, 19.12.1997*).

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiurile invocate de către recureți nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Bolișoi Andrian și de către avocatul Lazur Irina în numele inculpatului Colța Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2018, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată, pronunțată la data de 04 iulie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Victor Boico

Nadejda Toma